

srpnu 1926 dodáno na úvěr zboží celkem za 58.138 Kč 56 h, a dospěl vzhledem k tomu ku přesvědčení, že tyto objednávky, odpovídající normálnímu běhu jeho obchodování, nelze pokládati za přemrštěné, to tím méně, ano jde o objednávky z první polovice roku, kdy pro každého obchodníka koly nastává potřeba, by se na jarní a letní sezonu zásobil a tím poskytl zákazníkům dostatečnou možnost výběru. Byť by i podnik obžalovaného, provozovaný na vesnici, spočíval na slabých finančních základech, objednal přece obžalovaný za onu dobu osmi měsíců i podle názoru zrušovacího soudu pouze takové množství zboží, o němž mohl vzhledem na zjištěný průměrný roční obrát 80.000—100.000 Kč čítati netoliko že je prodá, nýbrž i že při prodeji ještě vyzíská. Nezpůsobilost placení u obžalovaného, jenž musel mít nějakou zásobu zboží, měl-li obchod vůbec s úspěchem provozovati, nastala podle přesvědčení soudu nehodami ho stihnuvšími; pokud se zmatečná stížnost snaží uvést ji v příčinnou souvislost s jeho objednávkami na úvěr v částce 58.138 Kč 56 h, jež, shodující se s ročním obrátem obžalovaného, odpovídají řádnému vedení obchodu, nebyla by tím právě proto dovozena ještě §em 486, čís. 1 tr. zák. vyžadovaná nedbalost. Správně zjistil též nalézací soud, což stížnost ostatně nenapadá, že obžalovaný, poznav nezpůsobilost placení v červenci 1926 ze žaloby firmy K. a spol. a firmy S. T. a spol., ničeho více již neobjednával a podnikl kroky k zahájení vyrovnacího řízení, ač ani exekucemi stihán nebyl, že tedy návrh na vyrovnání podán byl včas a věřitelé, jimž připadla poměrně vysoká kvota 45%ní, z čehož obdrželi již část 35%, kdežto zbytek jest splatný teprve koncem září 1927, poškození nebyli. Jelikož tato rozsudková zjištění opravňovala nalézací soud již sama o sobě k závěru, že obžalovaný nepoužíval úvěru nepřiměřeně, a že tudíž nezavinil své neschopnosti ku placení z nedbalosti, nelze v tom důvodně spatřovati zmatečnost rozsudku, že se nalézací soud zvláště ještě nezabýval otázkou, zda objednávky obžalovaného odpovídaly jeho majetkovým poměrům.

Čís. 2876.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

Zákon nevylučuje povolení podmíněného odsouzení cizím státním příslušníkům, třebaže snad zamýšlejí ve zkušební době odstěhovati se do ciziny.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1927, Zm I 461/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmatečné stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím krajského soudu v Táboře jako soudu odvolacího ze dne 19. března 1927, jímž byl obžalovanému odepřen podmíněný odklad výkonu trestu jemu rozsudkem okresního soudu ve Veselí n. L. ze dne 1. března 1927 uloženého, byl porušen zákon v ustanovení § 1 zákona

ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., rozhodnutí to se zrušuje a krajskému soudu v Táboře jako soudu odvolacímu se ukládá, by o podmíněném odkladu výkonu trestu znovu rozhodl, řídě se při tom právním názorem níže uvedeným.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu ve Veselí n. Luž. ze dne 1. března 1927 odsouzen byl obžalovaný pro přestupek podvodu podle §§ 197, 461 tr. zák. a § 9 zák. ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 Sb. z. a n. a čl. 1. zák. z 21. prosince 1925, čís. 257 Sb. z. a n. do tuhého vězení na 14 dní a ku ztrátě volebního práva podmíněně na jeden rok. K odvolání veřejného obžalobce rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Táboře ze dne 19. března 1927 bylo uznáno, že se obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu nepovoluje, z důvodu, že jde o cizího příslušníka státního, který při hlavním přelíčení prohlásil, že, jak to poměry dovolí, vrátí se zase do Ruska, takže není tu záruky, že na obžalovaném, kdyby se neosvědčil, mohl by býti trest skutečně vykonán. Tímto rozhodnutím odvolacího soudu byl porušen zákon. Zda jsou po ruce podmínky pro přiznání podmíněného odsouzení, jest posuzovati jediné podle zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. V § 1 tohoto zákona jest vysloveno, že soud může odložit výkon trestu (doby pokud se týče výše tam stanovené), má-li z podstatných důvodů za to, že odsouzený povede pořádný život, a že tudíž výkonu trestu není zapotřebí; jest tedy vůdčím motivem soudu pro povolení podmíněného odkladu výkonu trestu přesvědčení soudu, že výkonu trestu nebude zapotřebí, poněvadž z podstatných důvodů lze očekávati, že odsouzený povede pořádný život. Z toho plyne jasně vztah k osobnosti vinníkově, z níž jediné, přihlížejí při tom ovšem k povaze trestného činu a ke vnějším okolnostem s činem souvisejícím, má soud čerpati důvody pro přesvědčení, že odsouzený i bez výkonu trestu povede pořádný život. Zda odsouzený povede pořádný život na území zdejšího státu či mimo jeho hranice, není rozhodným, a nelze ani v úmyslu odsouzeného, odebrati se před uplynutím zkušební doby do ciziny, shledávati okolnost, poukazující k tomu, že naděje na pořádný život odsouzeného se nesplní; nelze proto v úmyslu, odebrati se do ciziny, shledávati překážku povolení podmíněného odkladu výkonu trestu. Obava, že by v tom případě, kdyby se obviněný neosvědčil, trest na něm nemohl býti vykonán, nemůže býti důvodem pro odepření podmíněného odsouzení, to tím méně, poněvadž zákon o podmíněném odsouzení nestanoví, že podmíněný odklad výkonu trestu nelze povolit cizím státním příslušníkům, ač u nich není záruky, že by se odchodem do ciziny (své vlasti) mohli vyhnouti případnému výkonu trestu. Rozhodnutí odvolacího soudu, jež odpírá odsouzenému podmíněný odklad výkonu trestu jediné proto, že jest cizím státním příslušníkem a že není proto záruky, že na něm, kdyby se neosvědčil, bude moci býti trest vykonán, spočívá na mylném výkladu § 1 zák. o podm. odsouzení. Bylo proto vyhověti zmatečné stížnosti podle § 33 tr. ř. a vzhledem k tomu, že odvolací soud se nevyslovil, zda jsou tu i ostatní podmínky pro po-

volení podmíněného odkladu výkonu trestu, takže nelze nejvyššímu jako zrušovacímu soudu rozhodnouti ihned ve věci samé, podle §§ 292 a 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2877.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Zločin podle § 15 čís. 3 zákona podněcováním ke zločinům podle § 1 odst. první, podle § 2 odstavec třetí zákona a podle § 167 voj. tr. zák.

Pojmu »podněcování« odpovídá jakékoliv působení na vůli nebo cit neurčitého počtu lidí, jež směřuje k tomu, by v těchto lidech bylo vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon v určitém směru; spadá sem také vyvolání neurčitého počtu lidí k onomu porušení.

Rozdíl mezi ustanoveními § 15 čís. 3 a § 15 čís. 2 zákona spočívá v tom, že ono postihuje trestem podněcování ke zločinům v tomto ustanovení zákona uvedeným a k hromadnému páchání přečinů tam vytyčených, kdežto ustanovení § 15 čís. 2 zákona postihuje trestem podněcování ku všem ostatním zločinům a přečinům, jakož i k přečinům v § 15 čís. 3 zákona uvedeným, nejde-li o podněcování k jich hromadnému páchání.

Podněcování k vojenskému zločinu nepředpokládá působení na určité vojíny, ani, by pachatel označil přesně dobu, kdy vojenský zločin má býti spáchán; stačí, že byl závadný výrok pronesen před (civilními) osobami, jež sice zatím nemohou spáchat zločin, k němuž bylo podněcováno, u nichž však v budoucnosti tato možnost vyloučena není, nebo, jež jsouce podněcováním zvráceny ve svých právních názorech, mohou působiti pak v témže směru na jiné osoby, které mohou přijíti do vztahu k právnímu statku, jenž má býti poškozen.

Ustanovení § 29 zákona lze použiti i když pachatel nejednal v úmyslu republiku poškoditi.

Snaha šířiti zásady politické strany neprýští z pohnutky nízké a nečestné (§ 32 zákona).

Rozpor se spisy (§ 281 čís. 5 tr. ř.) předpokládá nesprávnou reprodukci obsahu protokolů o soudních seznáních nebo listin u spisů v rozhodovacích důvodech; vnitřní rozpor předpokládá takovou neshodu dvou skutkových zjištění rozsudkových, že tato podle zákonů logického myšlení vedle sebe obstáti nemohou; nejasnost předpokládá výrok nerosozumitelný nebo různý výklad připouštějící; neúplnost předpokládá, že rozsudek pominul mlčením určitou rozhodnou skutečnost nebo nějaký důležitý průvodní prostředek, vyšedší na jevo při hlavním přelíčení; vada nedostatku důvodů předpokládá, že pro výrok o rozhodné skutečnosti nejsou uvedeny vůbec žádné důvody nebo že jsou pro něj uvedeny jen důvody, mezi nimiž a rozhodnou skutečností, jež má býti jimi odůvodněno, není vůbec logické spojitosti.